

[204. 9.]

NOTA VAN WIJZIGINGEN

IN DE

PRIMITIEVE RAMING DER UITGAVEN.

II^{de} HOOFDSTUK.

UITGAVEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

De posten welke, vergeleken met het primitieve ontwerp der begrooting, door den tegenwoordigen Minister tot het thans voorgedragen cijfer zijn gewijzigd, zijn aangeduid met *.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
		AFDEELING II.	
		Departement van Justitie.	
12		Rechtbanken van omgang, landraden, residentieraden en andere rechtbanken.	
	d.	Traktementen en toelagen van de overige griffiers, verdere ambtenaren en bedienden, schrijffloonen, vivres-indemniteiten en schadeloosstelling wegens het gemis van heerdienstplichtigen:	
		Preanger regentschappen	f * 34 980
		Samarang	* 37 740
		Banjoemas	* 17 460
		Kadoe	* 12 780
		Madura	* 29 040
		Kediri	* 32 250
		Palembang	12 120
	e.	Personeele toelagen:	
		Buitenbezittingen	2 400
	f.	Bureel- en lokaalbehoefden:	
		Banjoemas	* 230
		Kadoe	* 160
13		Verdere kosten van het rechtswezen:	
	c.	Reis- en verblijfkosten van rechterlijke ambtenaren en het hun toegevoegd personeel, alsmede schadeloosstelling voor het bijwonen der zittingen aan leden van inlandische rechtbanken, die niet tevens in 'slands dienst zijn	52 000
	d.	Daggelden van gecommiteerden, salaris van translateurs, onderhoud en reiskosten van getuigen, proceskosten en onkosten gedurende het gerechtelijk onderzoek	306 000
16		Gevangenen, kettlingangers en bannelingen:	
	a.	Traktementen en toelagen van gevangenenbewaarders, mandoors, ondermandoors en verder personeel bij de gevangenen en kettlingkwartieren en van het personeel bij het ambachtskwartier en het hospitaal van bannelingen op Banda, vivres-indemniteit en schrijffloonen:	
		Samarang	* 22 440
		Soerabaja	* 22 140

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 35 100	>	f 120	Het aantal oppassers bij den hoofdjaksa te Bandong is met één verminderd.
39 840	>	2 100	Er is thans niet gerekend op de sommen, die tot versterking van het personeel bij de landraden te Kendal, Tjilatjap, Banjoemas, Poerwokerto, Magelang en Temanggoeng op het primitieve ontwerp waren uitgetrokken, doch bij amendement werden afgevoerd.
20 280	>	2 820	
13 500	>	720	
31 620	>	2 580	De kosten van het rechtswezen in Sumanap zijn bij de reorganisatie van het bestuur in dat regentschap voor vermindering vatbaar gebleken.
32 700	>	450	De som van f 900 tot indienststelling van een adjunct-djaksa in Ngrowo is tot op de helft verminderd, omdat tot dien maatregel eerst in den loop van het jaar zal kunnen worden overgegaan.
15 720	>	3 600	Volgens het reglement op het rechtswezen in de residentie Palembang (<i>Indisch Staatsblad</i> 1878, n°. 14), bestaat de landraad ter hoofdplaats uit vier leden, ieder op f 1800 's jaars, waarvan twee tevens de betrekking van demang-politie bekleeden. Aan deze regeling zijn verschillende bezwaren verbonden, weshalve het raadzaam is geacht om de demangs-politie van hun lidmaatschap in den landraad te ontheffen en in hunne plaats bij die rechtbank twee buitengewone leden, ieder op f 600 's jaars, in dienst te stellen. Het traktement van de twee gewone leden, dat te hoog is gebleken, is bij die gelegenheid tot f 1200 verminderd, terwijl aan elken van de tegenwoordige titularissen eene personeele toelage van f 600 is toegekend.
1 200	f 1 200		
260	>	30	Op de aangevraagde verhooging heeft slechts over de laatste zes maanden gerekend te worden.
200	>	40	
49 500	2 500	>	In verband met de uitbesteding van het vervoer van gouvernements-reizigers tusschen Ambarawa en Tjilatjap, via Magelang, Poerwodjo en Banjoemas. Dientengevolge zullen zij, die tot nog toe het vrije gebruik van postpaarden hadden langs dat traject, daarvoor in 't vervolg aan den aannemer moeten betalen.
331 000	>	25 000	Zie de Memorie van Toelichting.
21 840	600	>	Daar de veroordeelden in de centrale gevangenis voor Europeanen te Samarang niet meer aan het schoenmaken, maar aan het kleedermaken gezet worden, behoort in plaats van een baas- en onderbaas-schoenmaker, een baas- en onderbaas-kleedermaker in dienst gesteld te worden. De raming is tot dat einde over het tweede halfjaar met f 600 verhoogd.
22 500	>	360	De raming is — in verband met het vermelde in de toelichting tot de voorgedragen verhooging van onderdeel a van onderafd. 63 — verminderd met het traktement over zes maanden van den oppasser bij de ziekenzaal.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
16	d.	Onderhoud van de gevangenen, kettinggangers en bannelingen (toelagen, kleeding en verdere verstrekkingen daaronder begrepen); transport en verpleging van zieken, en begrafeniskosten; verlichting der lokalen: inventaris-goederen, dwangmiddelen, in- en uitklinken, orenbaaijen; opruiming van afgekeurde en overtollige goederen; rijst voor de geëmployeerden bij het hospitaal op Banda en terugvoer van ontslagen veroordeelden naar hunne vroegere woonplaats.	f 2187 000
		<i>Op onderafdeeling 18 te doen volgen:</i>	
18a		Afschaffing van de slavernij in de afdeeling Boeieleeng (Bali en Lombok)	* 25 000
		AFDEELING III. Departement van Financiën.	
		Het Departement.	
20	b.	Traktementen van den secretaris, de verdere ambtenaren en bedienden, alsmede schrijffloonen.	* 171 800
21		Aanslag in en invordering van belastingen, andere dan de in- en uitvoerrechten en accijnzen, alsmede toezicht op de heffing en verantwoording en op de kas- en vendu-administratiën, een en ander voor zooveel elders niet speciaal omschreven	* 210 000
22		Algemeene kassen:	
	a.	Traktementen en toelagen van de algemeene ontvangers en verdere ambtenaren en bedienden, vivres-indemniteiten en schrijffloonen	* 279 437
	b.	Bureel- en lokaalbehoefden	* 7 400
	c.	Kosten van transport van geld, premiën bij vervoer van geld met oorlogsschepen, daggelden voor het verrichten van werkzaamheden bij de landskassen, emballage, weeg- en telloonen, verlies door koersverschil wegens de overmaking van gelden naar plaatsen buiten Nederlandsch-Indië en kosten van het papier voor de wissels; verliezen bij ontvreemding als anderszins, tekortkomsten bij vervoer van gelden; aanmaak, aankoop en keuring van geldkisten en andere benodigdheden	* 145 000
23		Verpachte middelen:	
	a.	Inkoop van Bengaalsche opium en transport naar Java	* 1 460 000
	b.	Uitkeering wegens aangehaalde opium	* 115 000
24		In- en uitvoerrechten en accijnzen:	
	a.	Traktementen van het personeel bij de in- en uitvoerrechten en accijnzen, toelagen voor het beheer van ontvangkantoren, vergoeding voor schrijffloonen en schrijf behoeften, toelagen voor bureelkosten en schrijffloonen, en voor personeel voor het toezicht over, en het schoonhouden van de entrepotlokalen, alsmede rijtuighuur ten behoeve van het personeel voor het actief toezicht te Batavia, Samarang en Soerabaja	662 910

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 2 290 000	>	f 103 000	De Indische Regeering heeft bepaald dat de kosten van transport naar en van de algemeene pakhuizen, alsmede de daggelden van gecommiteerden, die tot nog toe naar gelang van de bestemming der goederen over de verschillende departementen van algemeen bestuur verdeeld werden, voortaan (evenals sinds 1882 de koelielooenen) zullen gebracht worden ten laste der begrooting van het departement van binnenlandsch bestuur, onder welks direct beheer de pakhuizen staan. In verband met dezen maatregel, waardoor niet alleen veel administratieve omslag wordt vermeden, maar ook nuttelooze uitgaven bespaard worden, is de raming van dezen post met f 7000 verminderd. Bovendien is tot aankoop in Nederland van de grondstoffen voor de kleeding der gevangenen en veroordeelden eene som van f 96 000 naar het 1ste hoofdstuk der begrooting overgebracht.
>	f 25 000	>	Voor de afschaffing van de slavernij in Boeieleeng (zie noot 112 van den uitgewerkten en toelichtenden staat der IIde afdeeling) werd aanvankelijk eene som van f 36 000 noodig geacht, doch nadere opgaven hebben doen zien dat met eene som van f 25 000 is te volstaan.
172 850	>	1 050	De raming kan verminderd worden met de periodieke traktementsverhooging van den secretaris, vermits de tegenwoordige titularis, in Juni 1883 benoemd, daarop nog geen aanspraak heeft.
220 000	>	10 000	Nu de werkzaamheden op den tegenwoordigen voet reeds eenige jaren hebben plaats gehad, kan de raming veilig met f 10 000 verminderd worden.
277 637	1 800	>	De raming is — behalve met eene som van f 300 voor een geldteller bij 'slands kas te Boeieleeng — in verband met de voorgedragen vermindering van onderdeel a van onderafdeeling 44, met f 1500 verhoogd tot indienststelling van inlandsche schrijvers bij die ontvangers aan wie voortaan rechtstreeks door de deshoofden de geïnde landrente en andere belastingen zullen worden overgedragen.
8 300	>	900	Aankoop van nieuwe meubels, waarvoor eene som van f 900 werd uitgetrokken, komt niet noodzakelijk voor.
115 000	30 000	>	Op grond van de uitgaven in 1883. De aanzienlijke koffieoogst van 1884 zal mede groote uitgaven voor transport van geld enz. vorderen.
1 486 000	>	26 000	Er is minder opium noodig dan aanvankelijk geraamd was.
100 000	15 000	>	Op grond van de uitgaven in 1883.
663 810	>	900	De wijzigingen bij <i>Indisch Staatsblad</i> 1883, n ^o . 103, in de formatie van het personeel der in- en uitvoerrechten gebracht naar aanleiding van het bij <i>Indisch Staatsblad</i> 1882, n ^o . 140, vastgestelde nieuwe reglement, hebben eene bezuiniging van f 2400 ten gevolge. De raming is alzoo met dat bedrag verminderd, doch daarentegen met f 1500 vermeerderd, omdat nog niet gerekend was op de 2 opzieners bij de in- en uitvoerrechten in

Nummers der onderafdeelingen.	Onderwerpen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
24			
e.		Reis- en verblijfkosten en vergoeding voor het overstorten van gelden	f 20 700
28		Kosten van andere belastingen	* 405 632
29		Verlofs- en non-activiteitstraktementen, wachtgeld, onderstanden, pensioenen en gagementen:	
b.		Burgerlijke non-activiteitstraktementen en wachtgeld, alsmede onderstanden bij ontslag uit de betrekking	* 215 000
c.		Burgerlijke pensioenen	* 730 000
d.		Militaire pensioenen, gagementen en onderstanden	* 1 325 000
e.		Pensioenen en onderstanden aan inlandsche ambtenaren en personen	* 550 000
AFDEELING IV.			
Departement van Binnenlandsch Bestuur.			
35		Europeesch bestuur:	
a.		Traktementen en toelagen van de gouverneurs, residenten, adjuvant-residenten, secretarissen en controleurs, aspirant-controleurs en verdere ambtenaren en bedienden, vivres-indemniteiten en schrijffloonen:	
		I. <i>Personeel van gewestelijk bestuur.</i>	
		Atjeh en onderhoorigheden	* 111 200

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.																																																			
			<p>het regentschap Sumanap, tot wier indienststelling bij onderafdeeling 36 b der begrooting van 1883 de noodige fondsen werden toegestaan.</p> <p>De gewijzigde raming is te splitsen als volgt:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">1 inspecteur</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">f</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">12 000</td> </tr> <tr> <td>2 adjunct-inspecteurs, à f 7200</td> <td></td> <td style="text-align: right;">14 400</td> </tr> <tr> <td>toelagen voor schrijffloonen en schrijfbehoeften aan den inspecteur en de adjunct-inspecteurs</td> <td></td> <td style="text-align: right;">600</td> </tr> <tr> <td>4 controleurs, 1 à f 12 000, 2 à f 9600, 1 à f 7200</td> <td></td> <td style="text-align: right;">38 400</td> </tr> <tr> <td>toelagen voor bureelkosten aan de controleurs</td> <td></td> <td style="text-align: right;">1 668</td> </tr> <tr> <td>2 adjunct-controleurs, à f 7200 en f 6000</td> <td></td> <td style="text-align: right;">13 200</td> </tr> <tr> <td>3 comiezen, à f 1800</td> <td></td> <td style="text-align: right;">5 400</td> </tr> <tr> <td>1 ontvanger te Batavia</td> <td></td> <td style="text-align: right;">9 000</td> </tr> <tr> <td>1 » » Soerabaja</td> <td></td> <td style="text-align: right;">7 200</td> </tr> <tr> <td>1 » » Samarang</td> <td></td> <td style="text-align: right;">6 000</td> </tr> <tr> <td>1 » » Padang</td> <td></td> <td style="text-align: right;">4 800</td> </tr> <tr> <td>101 ontvangers, verificateurs en gezagvoerders van vaartuigen, 4 à f 4200, 10 à f 3600, 14 à f 3000, 35 à f 2400, 38 à f 1800</td> <td></td> <td style="text-align: right;">247 200</td> </tr> <tr> <td>toelagen aan waarnemende ontvangers</td> <td></td> <td style="text-align: right;">10 380</td> </tr> <tr> <td>14 boekhouders, 2 à f 3600, 5 à f 2640, 7 à f 1800</td> <td></td> <td style="text-align: right;">33 000</td> </tr> <tr> <td>toelagen voor bureelkosten aan de ontvangers en traktementen van het minder personeel</td> <td></td> <td style="text-align: right;">257 502</td> </tr> <tr> <td>rijtuighuur voor den dienst op de drie hoofdplaatsen</td> <td></td> <td style="text-align: right;">2 160</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">f 662 910</td> </tr> </table>	1 inspecteur	f	12 000	2 adjunct-inspecteurs, à f 7200		14 400	toelagen voor schrijffloonen en schrijfbehoeften aan den inspecteur en de adjunct-inspecteurs		600	4 controleurs, 1 à f 12 000, 2 à f 9600, 1 à f 7200		38 400	toelagen voor bureelkosten aan de controleurs		1 668	2 adjunct-controleurs, à f 7200 en f 6000		13 200	3 comiezen, à f 1800		5 400	1 ontvanger te Batavia		9 000	1 » » Soerabaja		7 200	1 » » Samarang		6 000	1 » » Padang		4 800	101 ontvangers, verificateurs en gezagvoerders van vaartuigen, 4 à f 4200, 10 à f 3600, 14 à f 3000, 35 à f 2400, 38 à f 1800		247 200	toelagen aan waarnemende ontvangers		10 380	14 boekhouders, 2 à f 3600, 5 à f 2640, 7 à f 1800		33 000	toelagen voor bureelkosten aan de ontvangers en traktementen van het minder personeel		257 502	rijtuighuur voor den dienst op de drie hoofdplaatsen		2 160			f 662 910
1 inspecteur	f	12 000																																																				
2 adjunct-inspecteurs, à f 7200		14 400																																																				
toelagen voor schrijffloonen en schrijfbehoeften aan den inspecteur en de adjunct-inspecteurs		600																																																				
4 controleurs, 1 à f 12 000, 2 à f 9600, 1 à f 7200		38 400																																																				
toelagen voor bureelkosten aan de controleurs		1 668																																																				
2 adjunct-controleurs, à f 7200 en f 6000		13 200																																																				
3 comiezen, à f 1800		5 400																																																				
1 ontvanger te Batavia		9 000																																																				
1 » » Soerabaja		7 200																																																				
1 » » Samarang		6 000																																																				
1 » » Padang		4 800																																																				
101 ontvangers, verificateurs en gezagvoerders van vaartuigen, 4 à f 4200, 10 à f 3600, 14 à f 3000, 35 à f 2400, 38 à f 1800		247 200																																																				
toelagen aan waarnemende ontvangers		10 380																																																				
14 boekhouders, 2 à f 3600, 5 à f 2640, 7 à f 1800		33 000																																																				
toelagen voor bureelkosten aan de ontvangers en traktementen van het minder personeel		257 502																																																				
rijtuighuur voor den dienst op de drie hoofdplaatsen		2 160																																																				
		f 662 910																																																				
f 19 900	f 800		> In verband met de uitbesteding van het personenvervoer tusschen Ambarawa en Tjilatjap.																																																			
403 872	1 760		> In verband met de hogere raming van de opbrengst der hoofdelijke belasting in Benkoelen en der belasting van de negorijbevolking in Amboina.																																																			
225 000		f 10 000	Zie de Memorie van Toelichting.																																																			
760 000		f 30 000	De oorspronkelijke raming berust op de meening dat de uitgaven, die sedert eenigen tijd aanmerkelijk stegen, in gelijke mate zouden blijven stijgen. In 1883 was dit echter niet het geval.																																																			
1 400 000		f 75 000	Als voren.																																																			
600 000		f 50 000	Zie de Memorie van Toelichting.																																																			
109 340	1 860		> In de afdeeling Groot-Atjeh zijn ter voorziening in de behoefte aan vertrouwbare personen nog 4 gidzen, ieder op f 20 's maands, en een zendeling, tevens gids en spion, op f 25 's maands in dienst genomen. Tevens is eene som van f 100 's maands beschikbaar gesteld tot bezoldiging van spionnen en gidzen ten dienste van den besturende ambtenaar der XXVI Moekims te Toengkoep.																																																			
			De raming is derhalve met f 2460 vermeerderd, doch daarentegen met f 600 verminderd, omdat de tijdelijke waarneming der betrekking van adjuvant-resident van Kotta-Radja door een resident, niet langer behoeft te duren dan tot Juli.																																																			

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.	
35		Westerafdeeling van Borneo	f 83 160	
		Menado	40 512	
		Timor	* 48 972	
		Bali en Lombok	* 23 880	
		II. <i>Controleurs en aspirant-controleurs bij het binnenlandsch bestuur en het aan hen toegevoegd personeel.</i>		
		Java en Madura	* 607 014	
		Buitenbezittingen	722 172	
	c.	Reis- en verblijfkosten	* 419 700	
	h.	Uitgaven voor geheime politie	70 000	
	i.	Belooning van buitengewone diensten, alsmede daggelden en toelagen van ambtenaren en andere personen, die tijdelijk ter beschikking worden gesteld van de hoofden van gewestelijk en plaatselijk bestuur	* 10 000	
36		Inlandsch bestuur:		
	a.	Traktementen en toelagen van de regenten, patah's, districts- en andere hoofden, schrijvers en verder personeel bij het algemeen en districtsbestuur, alsmede schadeloosstelling voor het gemis van heerdienstplichtigen.		
		I. <i>Algemeen bestuur.</i>		
		Madura	* 43 380	
		II. <i>Districtsbestuur.</i>		
	Java en Madura.			
	Cheribon	* 148 800		

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 85 560	>	f 2 400	De betrekking van posthouder te Soekadana is opgeheven kunnen worden.
40 476	f 36	>	De bezoldiging van den hoofdoppasser bij den resident van Menado is van f 144 op f 180, die van den hoofdoppasser bij den controleur van Tondano daarentegen van f 180 op f 244 gebracht, zoodat de uitgaven voor het personeel van gewestelijk bestuur met f 36 vermeerderd, doch de uitgaven voor het personeel in de controle-afdeeling met gelijk bedrag verminderd zijn.
42 828	6 144	>	Het korps gewapende politiedienaren in de residentie Timor is bij <i>Indisch Staatsblad</i> 1883, n ^o . 241, verminderd met 1 sergeant, 1 korporaal en 41 manschappen, tegen indienststelling van 2 hoofdoppassers en 40 oppassers bij de Europeesche bestuursambtenaren in die residentie. Tengevoege van dien maatregel, die verband houdt met de omstandigheid dat sedert Maart 1882 weder een klein garnizoen te Koepang is gevestigd, is onderafd. 40 met f 6324 verminderd, onderafd. 35 daarentegen met f 6144 vermeerderd.
23 160	720	>	De klerkengelden ten behoeve van het bureau van den resident van Bali en Lombok dienen verhoogd te worden met f 1440 ter bezoldiging van een klerk, zonder wiens hulp de gewestelijke secretaris en de controleur van Boeileng de bijbetrekkingen, respectievelijk van den griffier van den landraad en van president van den raad van Kerta's, niet naar behoren kunnen waarnemen. De raming is derhalve over het 2de halfjaar met f 720 vermeerderd.
606 624	390	>	De raming is met f 240 verminderd, omdat de bezoldiging van de 4 schrijvers bij den controleur in Sumanap niet f 240, zooals aanvankelijk werd geraamd, maar slechts f 180 bedraagt. Zij is daarentegen met f 630 verhoogd, ten einde met 1 Juli 1884 een controleur 2de klasse, alsmede een inlandschen schrijver en een oppasser in dienst te stellen ten behoeve van de onder direct beheer van den assistent-resident staande controle-afdeeling Brebes (Tagal). Dat beheer moet thans, ten gevolge van de veel omvattende werkzaamheden van den assistent-resident, grotendeels worden overgelaten aan den te Brebes bescheiden aspirant-controleur, die voor eene dergelijke taak in den regel de noodige kennis en ervaring mist. Het is derhalve dringend noodig dezen door een controleur te doen vervangen.
722 208	>	36	Ten gevolge van de vermindering der bezoldiging van den hoofdoppasser bij den controleur te Tondano. Zie hierboven bij Menado.
384 000	35 700	>	De reiskosten, waarvoor wordt gedeclareerd, zijn f 36 060 hooger geraamd in verband met de uitbesteding van het vervoer van gouvernementsschrijvers tusschen Ambarawa en Tjilatjap en met het oog op de werkelijke uitgaven in 1882. Daarentegen is op de f 600, die de resident te Kotta-Radja meer heeft dan een assistent-resident, slechts tot Juli gerekend.
69 000	1 000	>	Het is noodzakelijk gebleken om aan den Gouverneur van Atjeh de beschikking te geven over eene som van f 1000 'sjaars tot bestrijding van de uitgaven voor het afvaardigen van zendelingen naar de verschillende radja's, voor premien voor het opvatten van misdadigers, enz.
15 000	>	5 000	Bij het betrachten eener gepaste zuinigheid is het thans uitgetrokken bedrag voldoende.
43 440	>	60	Het traktement van den schrijver bij den regent van Sumanap was f 60 te hoog geraamd.
137 580	11 220	>	Het districtsbestuur in Cheribon is in het belang van de politie en tot verzekering van een deugdelijk toezicht op de koffiecultuur met 11 onderdistrictshoofden versterkt, terwijl daarentegen de betrekking van mantri bij de koffiecultuur ingetrokken en het aantal mantri's bij de waterleidingen van 28 tot 21 verminderd is.

Nummers der onderdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
36		Tagal	f * 98 310
		Bezoeki	* 115 080
		Kadoe	79 200
		Schadeloosstelling wegens het gemis van heeren dienstplichtigen	* 586 980
		<i>Buitenbezittingen.</i>	
		Palembang	5 700
		Banka	* 52 380
		Bali en Lombok	28 800
b.		Personeele toelagen.	
		Samarang	1 200
d.		Bestuur der Chineesche bevolking.	
		Banka	* 16 200
36c		Uitgaven in verband met eene vermindering van de heeren diensten op Java en Madura:	
a.		Voor het overbrengen van dienstbrieven door middel van de districtspost	129 320
		<i>Op onderdeel a te doen volgen:</i>	
b.		Voor het bewaken van 's lands pakhuizen	32 650
c.	(vroeger b)	Voorziening in eenige andere behoeften van 's lands dienst, waarvoor tot dusver over de heeren dienstplichtigen werd beschikt	* 592 930
37		Vorsten, grooten, gezanten, staatsgevangenen en dergelijken.	
b.		Schadeloosstelling aan inlandsche vorsten en grooten voor den afstand van vroegere inkomsten.	
		Madura	* 278 668

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 90 540	f 7 770	>	Voorstz elfde doel is ook eene reorganisatie van het districtsbestuur in Tagal noodig. Het getal districtshoofden moet aldaar met 2, dat der onderdistrictshoofden met 9 vermeerderd worden, tegen intrekking van de 10 mantries bij de koffiecultuur. Daar deze maatregel echter eerst in den loop van het jaar in werking kan treden, is op de daarom verbonden meerdere uitgaven (ruim f 11000) slechts voor zes maanden gerekend.
113 040	2 040	>	Het getal onderdistrictshoofden in de afdeling Banjoewangi is uitgebreid met 2, tegen intrekking van de 2 mantri's bij de koffiecultuur.
71 040	8 160	>	Het districtsbestuur in Kadoe is met 8 onderdistrictshoofden versterkt, terwijl de 15 mantri's bij de koffiecultuur in dat gewest zijn ingetrokken.
582 480	4 500	>	
2 100	3 600	>	De raming is verhoogd met de traktementen van de 2 demangs-politie, waarvan sprake is in de toelichting tot de voorgedragen wijziging van onderafdeeling 12.
55 680	>	f 3 300	In verband met eene reorganisatie van het inlandsch en Chineesch bestuur in de residentie Banka, waardoor het getal dorps- en onderdistrictshoofden verminderd, doch de bezoldiging van sommige hoofden beter geregeld, en tevens aan de Chineesche officieren de beschikking over eenig ondergeschikt personeel gegeven is. Tegenover de vermindering met f 3 300 welke deze post ten gevolge van de nieuwe regeling heeft ondergaan, staat eene verhooging met f 1800 van onderdeel d van onderafdeeling 36.
29 400	>	600	Ten gevolge van de opheffing der betrekking van een van de hoofden van Mahomedanen en van vreemde Oosterlingen in Boeleleng, wiens functien gelijk waren aan die van een gewoon kamponghoofd.
2 400	>	1 200	Wegens het overlijden van den regent van Samarang, die als gewezen regent van Demak eene personeele toelage had van f 1200.
14 400	1 800	>	Zie de toelichting bij de voorgedragen vermindering van onderdeel a dezer onderafdeeling.
128 600	720	>	Ten behoeve van het regentschap Sumanap, dat onlangs onder rechtstreeksch bestuur is gebracht.
>	32 650	>	Zie de volgende aantekening.
668 760	>	75 830	De raming is verminderd met de som van f 32 650 voor het bewaken van 's lands pakhuizen, thans afzonderlijk uitgetrokken; met de som van f 57 500, welke, volgens nader bericht uit Indië, voor het onderhouden, herstellen en bouwen van districtsgevangenen en pasangrahans reeds begrepen is in de voor onderhoud en vernieuwing van de gebouwen onder burgerlijk beheer op de Vrije begrotingsafdeeling uitgetrokken fondsen, en met de som van f 720 voor het overbrengen van dienstbrieven meer dan vroeger geraamd. Zij is daarentegen vermeerderd met de som van f 13 000, minder noodig dan vroeger geraamd voor het leveren van gras, ten behoeve van de binnenlandsche paardenposterij, alsmede met de som van f 2040, waarmede de posten wegens schadeloosstelling voor het gemis van heeren dienstplichtigen zijn verminderd.
244 891	33 777	>	Bij de primitieve raming werd voor de leden der regentenfamilie en de mantri's in Sumanap eene som van f 141 738 uitgetrokken. Aan de eersten is echter eene schadeloosstelling van f 157 818 's jaars, en aan de laatsten voor den tijd van één jaar, eindigende ult. October 1884, eene vergoeding van f 1649,65 's maands toegekend. Voor 1884 dient alzoo op eene uitgaaf van f 174 315 gerekend te worden.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
39	<i>l.</i>	Geschenkgoederen	f * 17 000
		Gewestelijke politievaartuigen.	
	<i>a.</i>	Traktementen van de gezaghebbers en het verdere personeel:	
		Atjeh en onderhoorigheden	* 6 660
	<i>b.</i>	Vivres voor de manschappen, aankoop, onderhoud, herstelling en transport van de vaartuigen en toebehooren, geweren, ammunitie en andere benodigdheden	* 56 240
40		Gewapende korpsen onder burgerlijk bestuur.	
	<i>c.</i>	Traktementen van de korpsen, politiesoldijen en gewapende politiedienaren:	
		Batavia	* 39 448
		Timor	* 9 000
42		Andere plaatselijke uitgaven in het belang der openbare orde en veiligheid:	
	<i>a.</i>	Verlichting van gebouwen en wegen, aankoop, transport en aanmaak van vlaggen, schade-loosstelling aan de Nederlandsch-Indische Gasmatschappij voor betaalde invoerrechten op artikelen ten dienste van de vervaardiging en de exploitatie van het lichtgas en verdere uitgaven ten behoeve der gasverlichting.	
		Straatverlichting te Batavia	* 55 720
43		Landbouw in het algemeen en veeteelt:	
	<i>c.</i>	Traktementen van het personeel tot toezicht over de waterleidingen, sluizen, kanalen en dammen, alsmede schadeloosstelling voor het gemis van heerdienstplichtigen.	
		Cheribon	* 9 600
		Kadoe	2 580
		Bezoeki	* 10 740
		Schadeloosstelling wegens het gemis van heerdienstplichtigen.	53 460
	<i>i.</i>	Onderhoud van de in de landbouwinrichting te Soekaradja opgenomen personen, siriegelden, aankoop van landbouwgereedschappen en ploegdieren en andere kleine uitgaven.	* 33 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 20 000	>	f 3 000	Op grond van de uitgaven in de jaren 1881 en 1882.
8 040	>	1 380	De sommen van f 2760 en f 3120 voor de bemanning en het onderhoud der stoomsloop, ten dienste van de besturende ambtenaren ter Oostkust van Atjeh, zijn, met het oog op de latere vaststelling der begrooting, tot op de helft verminderd.
57 800	>	1 560	
44 448	>	5 000	Op de uitgaven van het korps politiesoldaten te Batavia kan, zonder enig bezwaar, eene som van f 10 000 per jaar bezuinigd worden. De raming is alzoo over het tweede halfjaar met f 5000 verminderd.
15 324	>	6 324	Zie de toelichting bij de voorgedragen wijziging van onderafdeeling 35, onderdeel <i>a</i> .
55 930	>	210	Er behoeft slechts voor een half jaar te worden gerekend op de kosten van verlichting van den gang Thiebault.
15 060	>	5 460	In verband met de uitbreiding gegeven aan de werken tot verbetering van den waterafvoer uit de Tjimanoeek bij Indramajoe (Cheribon) is het toezicht over die werken opgedragen aan een der in Cheribon geplaatste opzichters van den waterstaat, aan wien 2 mantri's op f 30 's maands en f 15 als vergoeding voor het gemis van heerdienstplichtigen zijn toegevoegd. Door deze regeling wordt niet alleen een beter deskundig toezicht verkregen, maar zij brengt ook eene besparing van uitgaven mede, aangezien nu niet meer noodig is het afzonderlijk personeel (een Europeesch beambte en een inlandsche kanaalwachter), dat tot nog toe bij de sluis en het kanaal van Pradja Goeminang bescheiden was. De raming is op grond hiervan met f 1260 verminderd. Er is voorts niet meer gerekend op de bezoldiging, ad f 2520, van de 7 mantri's die bij de in onderdeel <i>a</i> van onderafd. 35 besproken reorganisatie van het inlandsch bestuur zijn ingetrokken; terwijl voor de laatste zes maanden des jaars slechts de helft is uitgetrokken van de voor het toezicht over de Menentengwaterleiding aanvankelijk geraamde som van f 3360.
2 100	f 480	>	De formatie van het personeel bij de waterleidingen in Kadoe is eenigszins gewijzigd. In plaats van één demang op f 900 en 2 mantri's op f 600 's jaars, zullen er voortaan 3 mantri's op f 360 zijn, met dien verstande evenwel, dat de thans in dienst zijnde titularissen hun tegenwoordig inkomen behouden. Tevens is in de behoefte aan vermeerdering van ondergeschikt personeel bij de waterleidingen voorzien door de aanstelling van 2 sluiswachters en 2 mata mata's, ieder op f 120 's jaars.
10 920	>	180	De bezoldiging van den sluiswachter bij de sluis te Lewoeng is slechts over zes maanden geraamd.
53 280	180		
39 000	>	6 000	Op grond van de uitgaven in de laatste jaren.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
44	a.	Landelijke inkomsten en andere grondlasten. Traktementen en toelagen van de collecteurs, ondercollecteurs en verder personeel, alsmede schadeloosstelling voor het gemis van heerdienstplichtigen	f * 314 442
	d.	Uitgaven voor den aanslag in en de invordering van de landelijke inkomsten en andere grondlasten.	* 1 557 360
45		Kadastrale en statistieke opnemingen.	
	c.	Kantoor-, teeken- en schrijfbehoeften, gedrukten, instrumenten en meubelen	* 14 000
46		Koffie:	
	e.	Traktementen van opzieners, mantri's, mandoors en verder inlandsch personeel bij de koffiecultuur, alsmede schadeloosstelling wegens het gemis van heerdienstplichtigen. <i>Java en Madura.</i> Traktementen f 34 560 Schadeloosstelling voor het gemis van heerdienstplichtigen 11 520	* 46 080
	h.	Traktementen en toelagen van het personeel bij de inkoop- en doorvoerpakhuizen	337 000
	k.	Inkoop van koffie	* 15 166 000
	o.	Cultuurpercenten aan inlandsche ambtenaren	* 507 682
	q.	Inpakking en vervoer van koffie met inbegrip der kosten van vervoer en beheer van koffiezakken	* 2 000 000
47		Suiker:	
	a.	Traktementen van en schadeloosstelling wegens het gemis van heerdienstplichtigen aan de mantri's bij de suikercultuur. Traktementen 57 780 Schadeloosstelling wegens het gemis van heerdienstplichtigen 19 260	57 780 19 260
50		Boschwezen:	
	a.	<i>A. Bosschen.</i> Traktementen van het Europeesch en inlandsch personeel voor het boschwezen	175 536
51		Beheer van 'slands civiele pakhuizen:	
	a.	Traktementen en toelagen van pakhuismeesters, opzieners en andere ambtenaren, geëmployeerden en bedienden bij 'slands pakhuizen	* 162 520
	d.	Daggelden van gecommiteerden en andere uitgaven voor het buitengewoon toezicht en beheer over 'slands pakhuizen	4 300
	e.	Emballage, transport, aankoop, onderhoud en herstelling van laaijbooten, alsmede verschillende pakhuisbehoeften en kosten van opruiming van afgekeurde en overtollige goederen . . .	125 000
52		Paketaart:	
	a.	Subsidie voor het onderhouden eener geregelde stoompaketaart in den Indischen Archipel . .	* 348 505

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 319 152	>	f 4 710	De raming is met f 1290 verhoogd tot indienststelling met 1 Juli van een tweeden ondercollecteur en van een aan dien ambtenaar toe te voegen schrijver in het regentschap Sumanap. Thans is daar reeds een van Gouvernementswege bezoldigde ondercollecteur bescheiden, doch met het oog op de verre afstanden waarop een aantal dessa's van de hoofdplaats verwijderd liggen en in verband met de invoering van rechtstreeksch gezag, worden twee ondercollecteurs noodig geacht. De raming is daarentegen met f 6000 verminderd om de reden in de Memorie van Toelichting vermeld.
1 549 360	f 8 000	>	In verband met de hooger geraamde opbrengst der landrente.
19 000	>	5 000	Eene raming van f 14 000 wordt, ook met het oog op de uitgaven in 1881 en 1882, ad f 13 000 en f 15 000, voldoende geacht, indien eene gepaste zuinigheid wordt in acht genomen.
71 280	>	25 200	Wegens de intrekking van de mantri's in Cheribon, Tagal, Bezoeki en Kadoo.
335 000	2 000	>	Ter Sumatra's Westkust zijn sedert de samenstelling der primitieve begrotingsontwerpen nog 5 inkooppakhuizen opgericht.
14 466 000	700 000	>	De koffie-oogst op Java wordt blijkens een dezer dagen van den Gouverneur-Generaal ontvangen telegram op circa 920 000 pikols geschat, dat is 50 000 pikols meer dan bij de primitieve begrooting geraamd was.
489 325	18 357	>	
1 800 000	200 000	>	Op grond van de hoogere raming der in te koopen hoeveelheid en met het oog op de uitgaven in de laatst voorgaande jaren.
59 940	>	2 160	In Bezoeki is het getal mantri's met drie, in Madioen met één verminderd.
19 980	>	720	
175 336	200	>	Ter verbetering van eene misstelling.
163 764	>	1 244	Ten gevolge van eene wijziging der formatie van het personeel bij de algemeene pakhuizen te Cheribon.
3 000	1 300	>	Tot bestrijding van de transportkosten en daggelden van gecommiteerden, welke tot nog toe ten laste van andere posten gebracht werden. Zie de toelichting van de voorgedragen vermindering van onderdeel d van onderafd. 16.
114 000	11 000	>	
390 250	>	41 745	Er is niet meer gerekend op de som van f 41 745, in de primitieve raming voor de verdubbeling van de Molukkenlijn begrepen. Nu de Indische Stoomvaartmaatschappij zich ongenegen heeft verklaard om mede te werken tot eene verlaging van het tarief in evenredigheid met de verkorting der afstanden, kan voornog niet besloten worden tot uitbreiding der vaart op de Molukken. De nieuw opgetreden Gouverneur-Generaal zal na onderzoek ter zake van advies dienen.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
	b.	Subsidie voor het onderhouden eener geregelde stoomgemeenschap met China	f 30 000
53		Transportkosten uit en naar Nederland en reis- en verblijfkosten in Indië:	
	b.	Reis- en verblijfkosten in Indië van burgerlijke ambtenaren bij aanwijzing of verandering van bestemming, van ambtenaren op wachtgeld of met verlof wegens ziekte tot bereiking van de plaatsen, waar de tijd van wachtgeld of verlof wordt doorgebracht, en van ambtenaren, die in geval van ziekte, bij afwezen of ontstentenis van een geneesheer op hunne standplaats, zich begeven naar den geneesheer op de naastbij gelegen plaats gevestigd; traktementen over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post; reiskosten van gepensioneerde burgerlijke en militaire ambtenaren en officieren van hunne laatste standplaats naar de plaats hunner bestemming en van weduwen en weezen van landsdienaren en gepensioneerden, alsmede kosten van verplaatsing van gegageerde onderofficieren en mindere militairen der zee- en landmacht.	* 355 000
AFDEELING V.			
Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.			
56		Onderwijs voor Europeanen en daarmede gelijkgestelden:	
	g.	Kosten van de burgeravondschool te Soerabaija	* 12 100

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.																																	
f 120 000	>	f 90 000	In 1882 werd met de Nederlandsch-Indische Stoomvaartmaatschappij een contract gesloten voor het onderhouden van een maandelijkschen stoomvaartdienst tusschen Java en China gedurende het tijdvak van 1 April 1882 tot ultimo Maart 1884, tegen een subsidie van f 10 000 per reis, onder uitdrukkelijk voorbehoud dat de daarvoor benodigde fondsen bij de begrotingen van 1883 en 1884 zouden worden toegestaan. Daar de Indische Regeering na ingewonnen advies van voornamelijk autoriteiten op handelsgebied de bestendiging van het contract niet noodig acht, en het niet onwaarschijnlijk voorkomt dat de maatschappij ook zonder subsidie eene stoomvaartverbinding met China zal blijven onderhouden, wordt thans slechts gerekend op de uitbetaling van het subsidie over het eerste kwartaal 1884.																																	
380 000	>	25 000	Zie de Memorie van Toelichting.																																	
10 500	f 1 600	>	Blijkens de opgedane ondervinding beantwoordt de burgeravondschool, opgericht met het doel om in Nederlandsch-Indië, vooral bij de zoogenaamde inlandsche kinderen, de zucht op te wekken tot het vervullen van ondergeschikte betrekkingen van industrieelen of technischen aard, niet aan hare bestemming. Het meerendeel der ontslagen leerlingen verkiest den bureeldienst boven technische betrekkingen, hetgeen aan de overwegend theoretische richting van het onderwijs moet worden toegeschreven. Ten einde hierin verbetering te brengen, is het voorstel gedaan om de burgeravondschool te Soerabaija geheel af te scheiden van de hoogere burgerschool aldaar, en meer dan tot dusverre dienstbaar te maken aan de vorming van opzichters in gouvernements- en particuliere ateliers, machinisten, opzichters bij den waterstaat en het mijnwezen, landmeters, topografen en telegrafisten. Ten behoeve van de aldus gewijzigde inrichting zullen de navolgende uitgaven te doen zijn, als:																																	
			<table border="0"> <tr> <td>toelage aan den directeur</td> <td>f</td> <td>1 800</td> </tr> <tr> <td>> > > > > leeraar in de Nederlandsche taal.</td> <td></td> <td>1 200</td> </tr> <tr> <td>> > > > > rekenkunde</td> <td></td> <td>1 200</td> </tr> <tr> <td>> > > > > meetkunde</td> <td></td> <td>1 200</td> </tr> <tr> <td>> > > > > werktuigkunde</td> <td></td> <td>1 200</td> </tr> <tr> <td>> > > > > natuurkunde</td> <td></td> <td>1 200</td> </tr> <tr> <td>voor het onderwijs in het teekenen</td> <td></td> <td>2 400</td> </tr> <tr> <td>leermiddelen, verlichting en andere uitgaven</td> <td></td> <td>3 500</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Voorts zal aan de commissie, belast met het toezicht op de school, een secretaris worden toegevoegd op eene toelage van f 50 's maands</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>600</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Totaal . . . f 14 300</td> </tr> </table>	toelage aan den directeur	f	1 800	> > > > > leeraar in de Nederlandsche taal.		1 200	> > > > > rekenkunde		1 200	> > > > > meetkunde		1 200	> > > > > werktuigkunde		1 200	> > > > > natuurkunde		1 200	voor het onderwijs in het teekenen		2 400	leermiddelen, verlichting en andere uitgaven		3 500	Voorts zal aan de commissie, belast met het toezicht op de school, een secretaris worden toegevoegd op eene toelage van f 50 's maands					600	Totaal . . . f 14 300		
toelage aan den directeur	f	1 800																																		
> > > > > leeraar in de Nederlandsche taal.		1 200																																		
> > > > > rekenkunde		1 200																																		
> > > > > meetkunde		1 200																																		
> > > > > werktuigkunde		1 200																																		
> > > > > natuurkunde		1 200																																		
voor het onderwijs in het teekenen		2 400																																		
leermiddelen, verlichting en andere uitgaven		3 500																																		
Voorts zal aan de commissie, belast met het toezicht op de school, een secretaris worden toegevoegd op eene toelage van f 50 's maands																																				
		600																																		
Totaal . . . f 14 300																																				
			of f 3800 meer dan primitief genaamd was.																																	
			Daar evenwel de reorganisatie eerst bij den aanvang van den nieuwen cursus (1 Augustus) in werking kan treden, behoeft voor 1884 slechts op eene verhooging van f 1600 gerekend te worden.																																	

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
57	<i>p.</i>	Onderwijs voor de inlandsche bevolking: Vervaardigen en drukken van Nederlandsche, Javaansche, Maleische, Soendasche en andere leer- en leesboeken en van schrijf- en teekenvoorbeelden en plaatwerken.	f * 30 000
58	<i>a.</i>	Kunsten en wetenschappen: Tractementen en inkomsten van ambtenaren, belast met wetenschappelijke onderzoekingen en met werkzaamheden in het belang van kunsten en wetenschappen	* 26 600
	<i>c.</i>	Toezicht op de verzamelingen van schilderijen in de paleizen te Weltevreden en te Buitenzorg.	* 700
59	<i>d.</i>	Landsdrukkerij: <i>De omschrijving van dit onderdeel wordt gewijzigd als volgt:</i> Bureel- en lokaalbehoeften en verdere benodigdheden, onderhoud van het materieel, kosten wegens den verkoop van afgekeurde en overtollige goederen en wegens verzending per post van gedrukte stukken	5 000
61	<i>d.</i>	Eeredienst: Reiskosten van predikanten, veldpredikers, hulppredikers en Roomsche-Catholieke geestelijken, alsmede van ouderlingen, die de predikanten vergezellen bij kerkvisitatiën.	58 000
63	<i>d.</i>	Geneeskundige dienst: Reis- en verblijfkosten van den inspecteur	5 000
	<i>u.</i>	Traktementen van het personeel bij de stadsverbanden, benevens indemniteit voor schrijfbehoeften aan de opzieners bij de stadsverbanden	* 11 424
	<i>p.</i>	Verpleging in militaire ziekeninrichtingen, alsmede begrafenis van behoeftigen en andere niet tot het Departement van Oorlog en de Indische militaire marine behoorende personen	* 680 000
	<i>s.</i>	Onderhoud, verpleging, kleeding enz. van krankzinnigen en verdere uitgaven voor het krankzinnigengesticht te Buitenzorg	* 130 000
	<i>u.</i>	Onderhoud, verpleging, kleeding enz. van krankzinnigen en verdere uitgaven voor de hulpgestichten voor krankzinnigen.	* 100 000
	<i>aa.</i>	Traktementen van vaccineurs, alsmede vivres-indemniteiten	159 233
66	<i>b.</i>	Mijnwezen in het algemeen: Reis- en verblijfkosten van de ambtenaren en geëmployeerden bij het mijnwezen	* 23 000
	<i>d.</i>	Onderzoekingen en andere uitgaven in het belang van het mijnwezen en de diepe grondpeilingen, niet begrepen onder de twee volgende onderafdeelingen	* 83 000
67	<i>c.</i>	Tin: Aankoop, emballage, transport enz. van rijst, olie en andere behoeften voor de mijnwerkers op Banka, alsmede kosten wegens den verkoop van afgekeurde en overtollige goederen.	* 1 004 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 40 000	>	f 10 000	In verband met eene aanstaande herziening der grondslagen van het inlandsch onderwijs.
33 800	>	7 200	Van de vijf ambtenaren waarop bij de primitieve raming werd gerekend, zijn er slechts drie in dienst en het is vooralsnog niet noodig er meer aan te stellen.
1 200	>	500	Eene som van f 200 's jaars is voldoende. De raming kan dus over het tweede halfjaar met f 500 verminderd worden.
4 500	f 500	>	De gedrukte welke bij de Landsdrukkerij worden besteld door bureelchefs, die uit indemniteiten in hunne schrijfbehoeften voorzien, zullen bij kleinere hoeveelheden en in spoelvereischende gevallen voortaan niet meer als vrachtgoed door de transportaannemers doch per post worden verzonden. Ten einde den directeur van genoemde inrichting de beschikking te geven over eenige fondsen ter frankering enz., is de raming met f 500 verhoogd.
56 000	2 000	>	In verband met de uitbesteding van het personenvervoer tusschen Ambarawa en Tjilatjap.
3 000	2 000	>	Als voren.
10 644	780	>	Het voornemen bestaat om de ziekenzaal van 's lands gevangenis te Soerabaja tot een afzonderlijk stadsverband in te richten en daarbij — met intrekking van den oppasser, wiens bezoldiging van f 720 tot nog toe op de IIde begrootingsafdeeling is uitgetrokken — een Europeeschen opziener op f 1200 en 2 inlandsche oppassers, ieder op f 180, in dienst te stellen. De raming is op grond daarvan over het tweede halfjaar met f 780 verhoogd.
748 000	>	68 000	Op grond van de gemiddelde uitkomsten der jaren 1880—1882.
192 000	>	62 000	In 1883 werd op het toegestaan bedrag van f 192 000 een overschot van f 100 000 voorzien. Er worden vooralsnog minder personen opgenomen dan verwacht was. De raming kan dus veilig met f 62 000 verminderd worden.
117 000	>	17 000	De uitgaven verminderen door overbrenging van lijders naar het gesticht te Buitenzorg.
158 873	360	>	Het aantal vaccineurs in de residentie Ternate dient met één vermeerderd te worden.
24 000	>	1 000	De lagere raming is voldoende wanneer men zich beperkt tot de onderzoekingen, welke praktische waarde hebben.
93 000	>	10 000	
996 600	7 400	>	Op grond van de uitkomsten der in 1883 gehouden aanbesteding.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
68	c.	Steenkolen: Reiskosten van het personeel bij de mijn, belooning voor het opvatten van weggeloopte kettinggangers, roeiers en matrozen; handgeld aan roergangers en matrozen; retributiën aan den administrateur, de opziens en mandors bij de mijn en aan de zonen van wijlen den pangeran Ratoe Anoem Mangkoe Boemie Kentjana, en andere uitgaven ten behoeve van de mijn.	f * 90 000
AFDEELING VI.			
Departement der Burgerlijke Openbare werken.			
72		Personeel van den waterstaat en de burgerlijke openbare werken:	
	a.	Traktementen van de hoofdingenieurs, ingenieurs, aspirant-ingenieurs, architecten en opzichters, alsmede vivres-indemniteiten aan het personeel	* 920 000
	f.	Reis- en verblijfkosten, alsmede tegemoetkoming aan rijboden langs de Soerabaija- en de Porrong-rivier	190 000
73		Gebouwen onder burgerlijk beheer:	
		<i>A. Onderhoud en herstelling.</i>	
	a.	Woningen voor burgerlijk personeel	* 365 800
	b.	Bureelen en andere gebouwen voor den algemeenen dienst, waaronder de algemeene pakhuizen	* 241 200
	c.	Gevangnissen	* 128 400
	d.	Kazernen en kampementen voor gewapende korpsen onder burgerlijk bestuur	* 14 600
	e.	Gebouwen voor de koffie	* 84 300
	f.	» » » posterijen	* 43 600
	g.	» » » het zout	* 111 000
	h.	» » » mijnwezen	* 1 700
	i.	Scholen voor Europeanen	* 33 800
	k.	» » » inlanders	* 27 700
	l.	Burgerlijke hospitalen	* 27 200
	m.	Brandspuithuizen, wachthuizen en mijlpalen	* 31 100
	n.	Bazarloodsen	* 15 800
	o.	Militaire gebouwen en andere werken, tijdelijk onder burgerlijk beheer	* 2 800
		<i>B. Vernieuwing en nieuwe werken.</i>	
	a.	Woningen voor burgerlijk personeel	* 246 000
	b.	Bureelen en andere gebouwen voor den algemeenen dienst, waaronder de algemeene pakhuizen	* 123 000
	c.	Gevangnissen	* 457 000
	d.	Gebouwen voor de invoering van een nieuw stelsel van dwangarbeid	* 49 500
	e.	Kazernen voor gewapende korpsen onder burgerlijk bestuur	1 500
	f.	Gebouwen voor de koffie	198 000
	g.	» » » posterijen	* 37 700
	h.	» » » het zout	124 200
	i.	Scholen voor Europeanen	* 121 200
	k.	» » » inlanders	* 79 800
	l.	Burgerlijke hospitalen	15 100
	m.	Brandspuithuizen, wachthuizen en mijlpalen	27 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
107 000	>	f 17 000	Met het oog op de uitgaven in 1880-1882.
960 100	>	40 100	Met het oog op eene aanstaande reorganisatie, waarover in de Memorie van Toelichting gesproken wordt.
185 000	f 5 000	>	In verband met de uitbesteding van het vervoer van gouvernementsreizigers tusschen Ambarawa en Tjilatjap.
398 200	>	32 400	
262 600	>	21 400	
139 800	>	11 400	
15 900	>	1 300	
91 800	>	7 500	
47 500	>	3 900	
120 900	>	9 900	
1 900	>	200	Zie de Memorie van Toelichting.
36 800	>	3 000	
30 100	>	2 400	
29 500	>	2 300	
33 800	>	2 700	
17 200	>	1 400	
3 000	>	200	
422 400	>	176 400	
175 000	>	52 000	
576 300	>	119 300	
99 000	>	49 500	
1 500	>	>	
198 000	>	>	Blijkens de hierachter gevoegde gewijzigde werkstaten wordt voor nieuwe gebouwen f 1 495 000 noodig geacht, waarvan op grond van de gemiddelde verhouding in de laatste drie jaren ruim 1 percent of f 15 000 is afgetrokken voor de waarde van de materialen uit 's lands voorraad.
53 000	>	15 300	
124 200	>	>	
174 600	>	53 400	
106 900	>	27 100	
15 100	>	>	
27 000	>	>	

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.	Primitieve raming.		TOELICHTINGEN.	
				Meer.	Minder.		
74		Bevloeingswerken, bruggen, wegen en andere waterstaatswerken:					
		<i>A. Onderhoud en herstelling.</i>					
	a.	Bevloeingswerken	f * 117 000	f 123 000	>	f 6 000	Zie de Memorie van Toelichting.
	b.	Bruggen, wegen en andere waterstaatswerken	* 1 663 000	1 757 000	>	94 000	
		<i>B. Vernieuwing en nieuwe werken.</i>					
	a.	Bevloeingswerken	336 000	336 000	>	>	Voor nieuwe bevloeings- en andere waterstaatswerken wordt blijkens de gewijzigde werkstaten f 2 359 000 noodig geacht, waarvan omstreeks 8½ percent of f 208 000 is afgetrokken voor de waarde van de landsmaterialen. Tegenover de vermindering met f 9500 van de raming voor de waterwerken in Demak staat eene verhooging tot gelijk bedrag van onderafdeeling 37, hoofdstuk I.
	b.	Waterwerken in Demak	* 615 500	625 000	>	9 500	
	c.	Bruggen, wegen en andere waterstaatswerken	* 1 815 000	2 114 000	>	299 000	
75		Havenwerken bij Batavia	* 1 385 000	(1) 2 263 000	>	878 000	Zie de Memorie van Toelichting.
76		Hulpinrichtingen:					(1) Onder dit bedrag is de som van f 1 445 000 begrepen, voor de werken tot uitrusting van de haven vroeger bij afzonderlijk wetsontwerp aangevraagd.
	d.	Onderhoud en herstelling van de stoombaggermolens en de modderschouwen, aankoop van steenkolen en andere benodigdheden, alsmede kosten van het wegvoeren van baggerspecie.	* 133 000	143 000	>	10 000	Eene raming van f 133 000 wordt voldoende geacht, indien met overleg en zuinigheid gehandeld wordt.
80		Post- en telegraafdienst:					
	a.	Traktementen van het personeel bij den post- en telegraafdienst, alsmede toelagen aan de postagenten te Singapore en te Penang:					
		1°. Europeesch personeel	* 855 630	858 750	>	3 120	De raming is met f 210 verhoogd tot indienststelling met 1 Juli van een hulpcommies te Trengalek (Keiriri), dat onlangs de hoofdplaats der assistent-residentie van dien naam is geworden en alwaar dientengevolge dringende behoefte aan een hulppostkantoor bestaat. Zij is daarentegen met f 3330 verminderd, omdat slechts over 3 maanden behoefte gerekend te worden op de uitgaven voor het te Tandjong-Priok te vestigen post- en telegraafkantoor.
		2°. inlandsch personeel	218 000	225 000	>	7 000	
	d.	Aankoop, huur en transport van trekdiereu, fourage, hoefbeslag, geneesmiddelen en verpleging van zieke trekdiereu	85 000	101 000	>	16 000	
	e.	Aanmaak, aankoop, keuring, onderhoud en vervoer van benodigdheden voor den post- en telegraafdienst, bureel- en lokaalbehoefteu uitgezonderd	58 000	62 000	>	4 000	In verband met de uitbesteding van het brievenvervoer tussehen Ambarawa en Tjilatjap.
	f.	Kosten vallende op de overbrenging van postpakketten, zoowel buiten als binnen Nederlandsch-Indië, verrekeningeu met buitenlandsche postadministratiëu, briefporteu voor met het buitenland gewisselde dienstbrieven en vergoeding voor verloreu geraakte aangeteekende brieven en andere stukken	353 000	325 000	f 28 000	>	
	g.	Onderhoud en herstelling van telegraaflijneu	195 000	80 000	115 000	>	Ten behoeve van den nieuweu telegraafkabel in straat Sunda.
	i.	Uitgaveu voor de binnenlandsche paardenposterij	* 289 000	330 000	>	41 000	Nader is gebleken dat voor onderhoud f 154 405 en voor voeding f 134 507 is beschikbaar gesteld.
81		Aanleg en uitrusting van Staatsspoorwegen en stoomtramwegen:					
	o.	<i>De omschrijving van dit onderdeel wordt gewijzigd als volgt:</i>					
		Kosten van aanleg van een stoomtramweg van Kotta-Radja naar Anagaloeng	313 000	Memorie.	313 000	>	Sodert de indiening der oorspronkelijke begrooting is door den Gouverneur-Generaal nader de noodzakelijkheid aangetoond om dezen stoomtramweg aan te leggen, voornamelijk tot verlichting van den transportdienst. De uitvoering van het geheele werk werd op f 413 000 geraamd, waarvan f 100 000 in 1883 zouden verwerkt worden.
AFDEELING VII.							
Departement van Oorlog.							
87		Traktementen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van de administratie, benevens traktementen, soldijeu en verdere kosten van het schrijverspersoneel	* 744 055	765 725	>	21 670	Ten behoeve van het tijdelijk in dienst gestelde personeel was voor 1884 aanvankelijk uitgetrokken f 55 142 Blijkens eene nadere uit Indië ontvangen raming behoeft echter slechts te worden gerekend op een bedrag van 33 472 De raming wordt aldus verminderd met f 21 670

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
89		Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der infanterie	f * 4 970 521
90		Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der cavalerie: Uitgaven voor schijfschieten. <i>De omschrijving van dezen post wordt gewijzigd als volgt:</i> Kosten voor het schijfschieten en voor de kamerschietoefeningen	* 370
94		Traktementen, toelagen, soldijen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der genie, genie-troepen en werklieden, met de militaire opzichters en het korps magazijnmeesters en conducteurs der genie: Soldijen	* 99 986

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
			De alsnu te doene uitgaven zijn te splitsen als volgt: Traktementen: 1 majoor-intendant f 7 800,— 1 kapitein-kwartiermeester 4 200,— 1 eerste luitenant-kwartiermeester 2 700,— 11 adjudanten-onderofficier-kwartiermeester, à f 1200 13 200,— Hooger traktement voor de oudste helft der kapiteins en 1ste luitenants 600,— f 28 500,— Fouragegelden: 1 majoor-intendant f 720,00 2 subalterne officieren à f 360 720,00 1 440,— Toelagen: Aan de beide officieren, leden der commissie, belast met het samenstellen van een nieuw administratie-reglement, ieder f 360 720,— Soldijen: 3 sergeanten-schrijver, 1098 dagen, à f 1,00 f 1 098,00 6 korporaal-schrijver, 2196 dagen, à f 0,60 1 317,60 2 fuseliers-schrijver, 732 dagen, à f 0,41 300,12 2 715,72 Bureelkosten: voor het tijdelijk hospitaal 6de klasse te Kajoe-Tanam f 48,00 voor de tijdelijke ziekenzaal te Pangkadjene 48,00 96,— Totaal f 33 471,72 of in rond cijfer f 33 472.
f 4 945 521	f 25 000		Ter voorziening in de uitgaven ten behoeve van het overcompleet aan inlandsche militairen in het leger werd bij Nota van wijziging (zie bladzijde 33 der Memorie van Antwoord) eene som van f 100 000 uitgetrokken. Toenmaals bestond natuurlijk nog geen zekerheid aangaande de cijfers der legersterkte op 1 Januari 1884. Op dien datum ontbraken circa 700 Europeanen bij het wapen der infanterie, welk incompleet wellicht in den loop van 1884 zal kunnen worden aangevuld; maar in elk geval blijft dan toch gedurende een groot gedeelte des jaars een deel van de voor hen uitgetrokken soldijen beschikbaar. Wordt nu op het artikel bovendien nog f 25 000 uitgetrokken, dan zal het in den loop des jaars te verwachten overcompleet aan <i>inlanders</i> — op 1 Januari bestond nog een gering <i>incompleet</i> ook te hunnen opzichte — zeer waarschijnlijk bekostigd kunnen worden, zelfs dan wanneer aan het einde des jaars, naast het door de <i>normale</i> formatie gevorderde aantal Europeanen, een groot aantal inlanders <i>boven</i> de cijfers dezer formatie in de gelederen aanwezig mochten zijn.
	220	150	Het wordt raadzaam geacht om de kamerschietoefeningen, die in 1882 bij de infanterie zijn ingevoerd, voortaan ook te doen houden door de cavalerie, vermits daardoor besparing van de munitie bij de gewone schietoefeningen en meer ervarenheid in het richten zal worden verkregen. In verband daarmee is de omschrijving van dezen post aangevuld en het ramingscijfer over het tweede halfjaar met f 150 verhoogd wegens patronenverbruik.
100 701		f 715	Het is gebleken dat ongegradueerde inlandsche genie-werklieden moeilijk te verkrijgen zijn en ook wel gemist kunnen worden, mits het aantal genie-soldaten eenigszins wordt uitgebreid.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.	Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
							Er wordt mitsdien gerekend op de navolgende vermeerdering en vermindering van uitgaven.
							Meer :
							8 inlandsche genie-soldaten 1ste klasse, 2928 dagen, à f 0,29 f 849,12
							18 inlandsche genie-soldaten 2de klasse, 6588 dagen à f 0,25 1 647,00
							f 2 496,12
							waarvoor gesteld f 2 496
							Minder:
							24 werklieden 1ste klasse } 13 542 dagen, à f 0,29, f 3 927,18
							13 » 2de » }
							waarvoor gesteld 3 927
							Blijft minder. . f 1 431
							of over het tweede halfjaar f 715.
95		Aanvulling der geniemagazijnen	f * 367 000	f 387 000	»	f 20 000	
96		Geniewerken, met uitzondering van den kampementsbouw te Magelang en te Malang:					Voldoende bij betrachting van eene gewenschte spaarzaamheid.
	a.	Onderhoud en herstelling der sterkten, militaire gebouwen en hetgeen daartoe behoort . . .	* 766 000	791 000	»	25 000	
	b.	Nieuwe werken	* 883 000	1 073 000	»	190 000	De zooveel latere indiening dezer begrooiting maakt het mogelijk rekening te houden met den stand der werkzaamheden op 1 Januari 1884.
							Dientengevolge en ten gevolge van een nader onderzoek naar de noodzakelijkheid der werken of onderdeelen daarvan, kunnen de volgende in de oorspronkelijke raming vermelde posten worden verminderd, te weten :
							N ^o . 5. (*) Voortzetting van den bouw van een permanent troepen- en officierskampement te Padang, met f 30 000
							N ^o . 11. Bouw van een permanent kampement te Medan (Sumatra's Oostkust) met 20 000
							N ^o . 13. Bouw van officierswoningen in de buitenbezittingen met 30 000
							N ^o . 17. Verbetering van het etablissement te Kotta-Radja en voorwerken met 50 000
							Bovendien zal althans vooralsnog geen aanvang worden gemaakt met de sub 3 vermelde restauratie en verbetering in permanenten trant van het militair hospitaal te Willem I 40 000
							noch met de sub 8 vermelde uitbreiding en verbetering van het gezondheids-etablissement te Kaijoe-Tanam (Sumatra's Westkust 20 000
							Alzoo minder . . . f 190 000
	c.	Remuneratiën aan onderofficieren, belast met de uittetaling bij de genie-werken en daggelden voor militaire opzichters	* 43 100	45 000	»	1 900	Lagere raming doordien niet meer behoeft te worden gerekend op de daggelden van 24 genie-werklieden 1ste klasse, 7464 dagen à f 0,35 f 2 612,40
							13 genie-werklieden 2de klasse, 4043 dagen à f 0,30. 1 212,90
							f 3 825,30
							of in ronde som over het tweede halfjaar f 1900.
							Zie de toelichting van de voorgedragen wijziging van onderafdeeling 94.
97	b.	Kampementsbouw te Magelang en te Malang:					Er zal in den loop dezes jaars niet meer dan f 250 000 kunnen worden verwerkt, dus f 110 000 minder dan vroeger verwacht werd.
		Kampementsbouw te Malang	* 250 000	360 000	»	110 000	
99		Geneeskundige dienst:					
	b.	Soldijen, toelagen en verdere uitgaven voor den hospitaaldienst	* 383 864	379 316	f 4 548	»	Hoogere raming in verband met de bij Gouvernementsbesluit van 4 Januari 1884 tot stand gekomen <i>jaarlijksche</i> herziening van de classificatie der ziekeninrichtingen.

(*) Zie noot 46 in den toelichtenden staat bij het eerste begrooingsontwerp.

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
c.		Uitgaven ten behoeve van tijdelijke ziekeninrichtingen f 6371,53 waarvoor gesteld f * 6 300	f 32 726 > f 26 426
100		Militaire gevangnissen en andere gerechtskosten:	
b.		Kosten van de militaire auditiën en gevangenen in voorloopige opsluiting.	37 422
102		Werving:	
		Aanbrenngelden en premiën bij engagement en reëngement voor alle wapens en diensten van het leger	550 000
104		Levensmiddelen, brand- en lichtstoffen en fourages:	
		Levensmiddelen, schadeloosstelling voor het gemis van voeding, brand- en lichtstoffen voor de troepen en voor de ziekeninrichtingen, voeding voor de paarden, benodigdheden voor de verpleging van zieke paarden, benevens verlichting in het algemeen.	* 5 965 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
			Er worden berekend:
			Meer:
			4 sergeanten, 1464 dagen à f 1 f 1 464,—
			9 korporaa's, 3294 dagen à f 0,60 1 976,40
			4 inlandsche handlangers, 1464 dagen à f 0,29 424,56
			7 inlanders (vrije), à f 1,80 1 260,—
			19 bannelingen, 5954 dagen à f 0,02 173,85
			f 5 298,81
			Minder:
			5 Europeesche soldaten, 1830 dagen à f 0,41. 750,30
			Blijft meer . . . f 4 548,51
			waarvoor gesteld f 4548.
f 32 726	>	f 26 426	Lagere raming doordien het hospitaal te Batoe Toelis met 1 Januari 1884 is opgeheven en geen bijzonder personeel, voor het ziekenvervoer uit Atjeh, meer behoeft te worden ingedeeld bij het hospitaal te Weltevreden. Daarentegen behoort nog te worden gerekend op het bedieningspersoneel voor een hospitaal 5de klasse te Kajoe Tanam (Sumatra's Westkust) en bovendien voor eene ziekenzaal 4de klasse te Pangkadjene (Celebes en onderhoorigheden. De uitgetrokken som is te splitsen als volgt:
			<i>Soldijën.</i>
			Europeanen.
			dagen. per dag.
			1 sergeant, 366 à f 1,— f 366,—
			3 korporaa's, 1098 > 0,60 658,80
			6 soldaten, 2896 > 0,41 900,36
			Inlanders.
			8 handlangers, 2928 > 0,29 849,12
			f 2 774,28
			Belooning van vrije lieden en siriegeld van bannelingen:
			2 inlanders, à f 180 f 360,—
			15 bannelingen, 5490 dagen à f 0,02* 137,25
			497,25
			scheerbehoefden en scheerloonen voor zieken 100,—
			hospitaal-toelagen 3 000,53
			f 6 371,53
40 785	>	3 363	De raming is nader in overeenstemming gebracht met de formatie der militaire provoosthuizen, ten gevolge waarvan zij verminderd wordt met f 2700, f 183 en f 480, respectievelijk wegens afvoering der bezoldiging van 3 provoostgeweldigers, van de soldij van 1 stokkenknecht en van fondsen voor het schoonhouden van 2 provoosthuizen.
500 000	f 50 000	>	In verband met de mogelijkheid dat het inlandsch element door werving nog aanzienlijk vermeerderd kan worden.
5 730 000	235 100	>	De raming is verhoogd:
			1°. met f 215 000, in verband met de aanmerkelijk hogere prijzen, welke bij de jongste aanbesteding der levering van levensmiddelen, fourages; brand- en lichtstoffen enz. ten behoeve van het leger in Atjeh zijn bedongen,

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
105		Kleeding, equipement, velduitrusting, fournituren, harnachement, huisraad, stal- en verdere behoeften voor de troepen, zieken- en andere inrichtingen.	f 670 000
AFDEELING VIII.			
Departement van Marine.			
113		Maritieme etablissementen en magazijnen:	
f.		Traktementen van den magazijnmeester, de ambtenaren en het verder Europeesch en inlandsch personeel bij de marine-magazijnen te Batavia.	* 24 078
		<i>Op onderdeel f te doen volgen:</i>	
f.		Dagloon van koelies bij de marine-magazijnen te Batavia.	10 000
z.		Nieuw aan te leggen werken voor de steenkolenpakhuizen	* 14 000
n.		Gewoon onderhoud en herstelling van de gebouwen, waterwerken en andere inrichtingen der marine-etablissementen en magazijnen, der fabriek voor de marine en het stoomwezen en van 's lands equipage-werf te Batavia, de aanhoorigheden daaronder begrepen	* 90 000
o.		Nieuwe werken voor de inrichtingen van het zeewezen in het vorige onderdeel bedoeld. . .	* 95 000
114		Magnetische en meteorologische waarnemingen:	
a.		Traktementen van den directeur, den onderdirecteur, den rekenaar en het inlandsch personeel bij het magnetisch en meteorologisch observatorium.	* 14 510
b.		Indemniteit voor bureel- en lokaalbehoefte, drukwerk en wetenschappelijke jaarboeken, onderhoud en herstelling van instrumenten, meubelen en inrichtingen voor de magnetische en meteorologische waarnemingen, drukken en uitgeven van de resultaten dier waarnemingen.	* 5 900
117		Bebakening, kustverlichting en loodswezen:	
e.		Traktementen en toelagen van het personeel voor de kustverlichting en van de mandoors over de bij kustlichten te werk gestelde dwangarbeiders	* 156 829
z.		Belooningen aan en aanmoediging van het personeel bij het loodswezen te Soerabaija, Banjoewangi (Bezoeki) en Tjilatjap (Banjoemas).	* 33 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 650 000	f 20 000		2°. met f 20 000 ten behoeve van het te verwachten overcompleet aan inlanders, dat — zooals bij onderafdeeling 89 is aangetoond — ten deele bekostigd zal kunnen worden uit de gelden, beschikbaar blijvende door incompleet aan Europeanen. (Aanvankelijk was daarvoor uitgetrokken f 80 000; zie blz. 33 der Memorie van Antwoord op het Verslag over de primitieve ontwerp-begroting.)
			In verband met de hierboven in het vooruitzicht gestelde aanwerving van een betrèkkelijk groot aantal inlanders, die allen natuurlijk nieuw gekleed en uitgerust moeten worden.
25 458		f 1 380	De vermeerdering, welke de werkzaamheden bij de marine-magazijnen te Batavia in de laatste jaren hebben ondergaan, maakt het noodig om het personeel met een derden commies op f 1800 's jaars te versterken, en om de tot dusver voor klerkengelder toegestane som van f 4800 met f 1200 te verhoogen. De raming is tot dat einde over het tweede halfjaar met f 1500 verhoogd, doch daarentegen met de som van f 2880 verminderd, welke vroeger tot indienststelling van 20 koelies werd bewilligd. Over dat bedrag wordt niet meer beschikt, omdat men tegenwoordig geen vaste koelies tegen f 12 's maands meer krijgen kan. Er worden nu dagelijks zooveel koelies aangenomen als noodig is, terwijl de daggelden, die jaarlijks omstreeks f 10 000 bedragen, worden bestreden uit de fondsen voor aanbouw en uitrusting van schepen. Daar dit echter minder regelmatig voorkomt, wordt voor de koelieloonen thans een afzonderlijke post van f 10 000 uitgetrokken.
	10 000		Het maken van een nieuwen aanlegsteiger op het eiland Kuiper, waarvoor eene som van f 16 000 was uitgetrokken, komt niet noodig voor, nu er eerlang gelegenheid zal zijn om zich te Tandjong-Priok van kolen te voorzien.
30 000		16 000	De voorgestelde vermindering zal tot eene gewenschte spaarzaamheid verplichten.
100 000		10 000	Als voren, speciaal bij het onderhoud van de gestaakte werken voor de overbrenging van de fabriek voor de marine en het stoomwezen.
100 000		5 000	De raming kan, wegens het onvervuld zijn der betrekkingen van directeur en onderdirecteur, veilig met f 9000 verminderd worden.
23 510		9 000	Als de noodige spaarzaamheid wordt in acht genomen zal men wel met eene som van f 5900 volstaan kunnen.
6 900		1 000	Er is afgezien van het plan om te Japara een havenlicht te ontsteken, zoodat de daarvoor uitgetrokken lichtwachter kan worden afgevoerd. Voorts is het personeel bij het licht-etablissement nabij Sembilangan met een opzichter 3de klasse verminderd.
158 929		2 100	Het is noodzakelijk gebleken om de inkomsten van het personeel bij het loodswezen te Soerabaija te verbeteren door eene verhooging van het aandeel in de loodsgelden.
23 000	10 000		

Nummers der onderafdeelingen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Gewijzigde raming.
118		Personeel der zeemacht:	
		A. Oorlogsmarine.	
	a.	Schafing, daaronder begrepen ziekenkost en drinkwater	f 1 022 000
	f.	Werving der inlandsche schepelingen	11 500
	g.	Soldijen, toelagen, kleeding van inlandsche schepelingen, proceskosten en andere dergelijke betalingen, die met de soldij worden verrekend	197 000
119		Materieel der zeemacht:	
	b.	Aanbouw, toetuiging, uitrusting en onderhoud van de oorlogsschepen en de vaartuigen der gouvernementsmarine; aanmaak of aanschaffing van verschillende materialen (uitgezonderd die, genoemd bij de onderdeelen a, c en d dezer onderafdeeling), zoowel daarvoor als tot aanvulling van den voorraad benodigd, alsmede kosten van opruiming van afgekeurde artikelen	* 750 000

Primitieve raming.	Meer.	Minder.	TOELICHTINGEN.
f 1 056 000	»	f 34 000	Daar de gedeeltelijke vervanging van Europeanen door inlanders aan boord der schepen van de Indische militaire marine, voor zooveel zij reeds heeft plaats gehad, niet aan de daarvan gekoesterde verwachting beantwoordt, wordt het raadzaam geacht tot den vroegeren toestand terug te keeren, en bij die gelegenheid in de bepalingen omtrent de inlandsche schepelingen enkele andere noodzakelijk gebleken wijzigingen te brengen. De voorgedragen verminderingen staan daarmede in verband.
24 500	»	13 000	
199 000	»	2 000	
900 000	»	150 000	

RECAPITULATIE.

Nommers der onderafdeelingen.	Benaming der onderwerpen van uitgaaf.	Gewijzigde raming.	Primitieve raming.	Meer.	Minder.
AFDEELING II.					
Departement van Justitie.					
12	Rechtbanken van omgang, landraden, residentieraden en andere rechtbanken.	f 1 258 635	f 1 269 895	>	f 11 260
13	Verdere kosten van het rechtswezen.	476 615	499 115	>	22 500
16	Gevangenen, kettinggangers en bannelingen. . .	2 460 105	2 562 865	>	102 760
18a	Afschaffing van de slavernij in de afdeeling Boeleleng (Bali en Lombok)	25 000	>	f 25 000	
Totaal der IIde afdeeling		f 5 565 753	f 5 677 273	f 25 000	f 136 520
					f 111 520
AFDEELING III.					
Departement van Financiën.					
20	Het Departement.	f 201 700	f 202 750	>	f 1 050
21	Aanslag in en invordering van belastingen, andere dan de in- en uitvoerrechten en accijnzen, alsmede toezicht op de heffing en verantwoording en op de kas- en vendu-administratiën, een en ander voor zooveel elders niet speciaal omschreven . .	210 000	220 000	>	10 000
22	Algemeene kassen	641 837	610 937	f 30 900	
23	Verpachte middelen.	1 753 000	1 764 000	>	11 000
24	In- en uitvoerrechten en accijnzen	725 610	725 710	>	100
28	Kosten van andere belastingen.	405 632	403 872	1 760	
29	Verlofs- en nonactiviteitstraktementen, wachtgelden, onderstanden, pensioenen en gagementen .	3 076 000	3 241 000	>	165 000
Totaal der IIIde afdeeling.		f 8 067 068	f 8 221 558	f 32 660	f 187 150
					f 154 490
AFDEELING IV.					
Departement van Binnenlandsch Bestuur.					
35	Europeesch bestuur.	f 5 033 307	f 4 994 893	f 38 414	
36	Inlandsch bestuur	5 468 448	5 434 518	33 930	
36c	Uitgaven in verband met eene vermindering van de heerendiensten op Java en Madura.	937 580	980 040	>	f 42 460
37	Vorsten, grooten, gezanten, staatsgevangenen en dergelijken	2 532 580	2 501 803	30 777	
39	Gewestelijke politievaartuigen	126 428	129 368	>	2 940
40	Gewapende korpsen onder burgerlijk bestuur . .	725 059	736 383	>	11 324
42	Andere plaatselijke uitgaven in het belang der openbare orde en veiligheid	118 532	118 742	>	210
43	Landbouw in het algemeen en veeteelt.	365 792	376 772	>	10 980
44	Landelijke inkomsten en andere grondlasten . . .	1 887 202	1 883 912	3 290	
45	Kadastrale en statistieke opnemingen.	588 280	593 280	>	5 000
46	Koffie.	18 256 557	17 361 400	895 157	
Transporteeren		>	>	f 1 001 568	f 72 914

Nummers der onderafdeelingen.	Benaming der onderwerpen van uitgaaf.	Gewijzigde raming.	Primitieve raming.	Meer.	Minder.
	Per transport	»	»	f 1 001 568	f 72 914
47	Suiker.	f 4 057 824	f 4 060 704	»	2 880
50	Boschwezen	590 956	590 756	200	
51	Beheer van 's lands civiele pakhuizen	296 260	285 204	11 056	
52	Paketsvaart	413 505	545 250	»	131 745
53	Transportkosten uit en naar Nederland en reis- en verblijfkosten in Indië	795 000	820 000	»	25 000
	Totaal der IVde afdeeling	f 42 762 661	f 41 982 376	f 1 012 824	f 232 539
				f 780 285	
AFDEELING V.					
Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.					
56	Onderwijs voor Europeanen en daarmede gelijkgestelden.	f 1 665 816	f 1 664 216	f 1 600	
57	Onderwijs voor de inlandsche bevolking.	1 234 380	1 244 380	»	f 10 000
58	Kunsten en wetenschappen	146 542	154 242	»	7 700
59	Landsdrukkerij	107 662	107 162	500	
61	Eeredienst	648 160	646 160	2 000	
63	Geneeskundige dienst	1 950 833	2 094 693	»	143 860
66	Mijnwezen in het algemeen	316 909	327 909	»	11 000
67	Tin.	2 349 388	2 341 988	7 400	
68	Steenkolen	134 496	151 496	»	17 000
	Totaal der Vde afdeeling	f 11 488 499	f 11 666 559	f 11 500	f 189 560
					f 178 060
AFDEELING VI.					
Departement der Burgerlijke Openbare Werken.					
72	Personeel van den waterstaat en de burgerlijke openbare werken	f 1 200 116	f 1 235 216	»	f 35 100
73	Gebouwen onder burgerlijk beheer	2 609 000	3 202 000	»	593 000
74	Bevloeingswerken, bruggen, wegen en andere waterstaatswerken.	4 546 500	4 955 000	»	408 500
75	Havenwerken bij Batavia	1 385 000	2 263 000	»	878 000
76	Hulpinrichtingen	216 388	226 388	»	10 000
80	Post- en telegraafdienst	2 194 390	2 122 510	f 71 880	
81	Aanleg en uitrusting van Staatsspoorwegen en stoomtramwegen	3 680 000	3 367 000	313 000	
	Totaal der VIde afdeeling.	f 19 188 264	f 20 727 984	f 384 880	f 1 924 600
					f 1 539 720

Nummers der onderafdeelingen.	Benaming der onderwerpen van uitgaaf.	Gewijzigde raming.	Primitieve raming.	Meer.	Minder.
AFDEELING VII.					
Departement van Oorlog.					
87	Traktementen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van de administratie, benevens traktementen, soldijen en verdere kosten van het schrijverspersoneel	f 744 055	f 765 725	>	f 21 670
89	Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der infanterie	4 970 521	4 945 521	f 25 000	
90	Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der cavalerie	275 824	275 674	150	
94	Traktementen, toelagen, soldijen, fouragegelden, bureel- en andere kosten van het wapen der genie, genie-troepen en werklieden, met de militaire opzichters en het korps magazijnmeesters en conducteurs der genie	473 849	474 564	>	715
95	Aanvulling der geniemagazijnen	367 000	387 000	>	20 000
96	Geniewerken, met uitzondering van den kampementsbouw te Magelang en te Malang	1 692 100	1 909 000	>	216 900
97	Kampementsbouw te Magelang en te Malang	665 000	775 000	>	110 000
99	Geneeskundige dienst	1 510 164	1 532 042	>	21 878
100	Militaire gevangenissen en andere gerechtskosten	79 392	82 755	>	3 363
102	Werving	550 000	500 000	50 000	
104	Levensmiddelen, brand- en lichtstoffen en fourages	5 965 000	5 730 000	235 000	
105	Kleding, equipement, velduitrusting, fournitures, harnachement, huisraad, stal- en verdere behoeften voor de troepen, zieken- en andere inrichtingen	670 000	650 000	20 000	
Totaal der VIIde afdeeling.		f 25 119 099	f 25 183 475	f 330 150	f 394 526
					f 64 376
AFDEELING VIII.					
Departement van Marine.					
113	Maritieme etablissementen en magazijnen	f 1 204 650	f 1 227 030	>	f 22 380
114	Magnetische en meteorologische waarnemingen	20 410	30 410	>	10 000
117	Bebakening, kustverlichting en loodswezen	717 111	709 211	f 7 900	
118	Personeel der zeemacht	2 074 880	2 123 180	>	49 000
119	Materieel der zeemacht	1 338 500	1 488 500	>	150 000
Totaal der VIIIste afdeeling.		f 6 267 153	f 6 490 633	f 7 900	f 231 380
					f 223 480
Totaal van het IIde hoofdstuk.		f 119 635 080	f 121 126 441	>	f 1 491 361